

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ
ТА ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇTHE INDIVIDUALS INVESTMENT ACTIVITY
AND FINANCIAL MECHANISMS OF ITS REALISATION

У статті досліджено основні підходи до визначення сутності інвестиційної діяльності, на основі чого сформульовано власне визначення даного поняття, яке враховує певні неточності, доповнення та власні висновки згідно з результатами проведеного аналізу. Враховуючи, що громадяни (населення) є одним із суб'єктів інвестиційної діяльності, конкретизовано сутнісну характеристику поняття інвестиційної діяльності населення. Розглянуто процес трансформації заощаджень населення як основного джерела ресурсного забезпечення інвестиційної діяльності громадян. Визначено основні шляхи, етапи та інструменти залучення заощаджень населення до інвестиційної діяльності. На основі аналізу зазначених вище елементів виокремлено три механізми трансформації заощаджень населення в інвестиції: банківський депозитно-кредитний механізм, фондовий механізм ринку цінних паперів та венчурний механізм інвестиційного ринку.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, заощадження населення, процес трансформації заощаджень, інституційні інвестори, венчурні фонди, цінні папери, депозит.

В статье исследованы основные подходы к определению сущности инвестиционной

деятельности, на основе чего сформулировано авторское определение данного понятия, которое учитывает определенные неточности, дополнения и собственные выводы по результатам проведенного анализа. Учитывая, что граждане (население) являются одним из субъектов инвестиционной деятельности, конкретизирована сущностная характеристика понятия инвестиционной деятельности населения. Рассмотрен процесс трансформации сбережений населения как основного источника ресурсного обеспечения инвестиционной деятельности граждан. Определены основные пути, этапы и инструменты привлечения сбережений населения к инвестиционной деятельности. На основе анализа вышеуказанных элементов выделены три механизма трансформации сбережений населения в инвестиции: банковский депозитно-кредитный механизм, фондовый механизм рынка ценных бумаг и венчурный механизм инвестиционного рынка.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная деятельность, сбережения населения, процесс трансформации сбережений, институциональные инвесторы, венчурные фонды, ценные бумаги, депозит.

УДК 336.7

Фуфалько І.Ю.

аспірант кафедри фінансів

Прикарпатський національний

університет імені Василя Стефаника

The need to intensify investment activity as a prerequisite for ensuring economic growth of the country and regions is an undeniable fact, which is emphasized by many scholars. Thus, according to the laws of Ukraine, the subjects of investment activity can be both individuals and legal entities and the state. Today, the largest share of capital investments into the Ukrainian economy is carried out at the expense of own funds of enterprises and organizations, while the potential of the financial market, which is intended for accumulation of free monetary resources of economic entities and their subsequent transformation into investment resources, is not used sufficiently. On the other hand, the experience of developed countries shows that the population is the main supplier of investment resources for the economy, providing the state and the real economy the necessary financial resources for economic development and growth. The article investigates the main approaches to the definition of the essence of investment activity. Based on the analysis of scientific definitions, certain inaccuracies and false judgments were found, which made it possible to formulate the author's own more complete definition of the essence of investment activity. Taking into account that individuals (population) are one of the main subjects of investment activity, the essential characteristic of the population investment activity is specified. Taking into account that savings are the main source of resource provision for the investment activity of individuals, the process of transformation of savings into investments is dispersed in the article. Basing on the analysis of the above-mentioned elements, three mechanisms of the transformation of the individuals' savings into investment are identified: bank deposit-credit mechanism, stock market mechanism and the venture mechanism of the investment market. This allows for a more precise, focused and integrated approach to the formation of both individual investment strategies of economic actors and state policy of the savings transformation from the unorganized into their organized form for further its involvement into the investment process.

Key words: investments, individuals' investment activity, individuals' savings, savings transformation process, institutional investors, venture capital funds, securities, deposit.

Постановка проблеми. Необхідність активізації інвестиційної діяльності як необхідної передумови забезпечення економічного зростання країни та регіонів є беззаперечним фактом, що підкреслюється багатьма науковцями. При цьому суб'єктами інвестиційної діяльності, згідно із законодавством України, можуть виступати як громадяни, так і юридичні особи та держава. Сьогодні основна частка капітальних інвестицій в економіку України здійснюється за рахунок власних коштів підприємств та організацій, тоді як потенціал фінансового ринку щодо акумуляції вільних грошових коштів економічних суб'єктів та подальшої трансформації їх у інвестиційний ресурс є недо-

статньо використаним. Досвід же розвинених країн світу показує, що саме населення виступає основним постачальником інвестиційних ресурсів для економіки, забезпечуючи державу та реальний сектор економіки необхідними фінансовими ресурсами для забезпечення економічного розвитку та зростання. Саме тому дослідження сутності інвестиційної діяльності населення та фінансових механізмів трансформації заощаджень населення в інвестиції є важливим із погляду подальшого розроблення ефективної моделі перетворення неорганізованих заощаджень населення в організовану форму та їх спрямування на розвиток вітчизняної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблеми визначення сутності поняття «інвестиційна діяльність» та особливостей його реалізації різними економічними суб'єктами висвітлені як у зарубіжній, так і у вітчизняній економічній літературі. Так, ґрунтовне дослідження щодо сутності інвестиційної діяльності в наукових працях вітчизняних науковців здійснила Р.С. Квасницька, даною тематикою займалися А.С. Музиченко, С.В. Красножон, Є.Ю. Мордань, К.С. Закорко, В.В. Поєдинок, В.Г. Федоренко, Н.Є. Скоробогатова та ін. Окрім того, теоретичні та практичні аспекти процесу трансформації заощаджень населення в інвестиції розглядають у своїх дослідженнях О.А. Задоя, М.І. Іоргачова, В.Г. Купченко, І.П. Петренко, А.Ю. Рамський, В.І. Власова та ін.

Постановка завдання. Визначення змісту поняття «інвестиційна діяльність» залишається дискусійним, а тому не повною мірою висвітленим. Окрім того, потребує детального аналізу, уточнення та комплексного підходу визначення процесів та механізмів щодо трансформації заощаджень населення в інвестиційні ресурси.

Виклад основного матеріалу дослідження. Законом України «Про інвестиційну діяльність» визначено інвестиційну діяльність як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій [1].

В економічній літературі спостерігається дещо інший підхід до визначення поняття «інвестиційна діяльність». Багато авторів визначають її як послідовну сукупність дій суб'єктів інвестиційної діяльності щодо здійснення інвестицій із метою отримання доходу або прибутку. Однак це визначення потребує доповнення, оскільки воно не враховує соціального аспекту інвестиційної діяльності [2].

Р.С. Квасницька [3, с. 201], аналізуючи наукові праці деяких вітчизняних науковців, стверджує, що уточнюючи сутність інвестиційної діяльності, важливо відокремлювати формування інвестиційних ресурсів, яке належить до фінансової діяльності економічного суб'єкта. Така думка щодо суті та ролі фінансової діяльності зустрічається і в інших дослідженнях. Окрім того, дослідниця наголошує на певній тавтології понять під час характеристики науковцями інвестиційної діяльності як «процесу організації інвестування», адже інвестування в багатьох джерелах і тлумачиться саме як процес.

А.С. Музиченко [4, с. 334] під інвестиційною діяльністю розуміє сукупність економічних операцій, що характеризують рух довгострокового вкладення капіталів, призначених для створення, розширення, реконструкції, модернізації, технічного переозброєння підприємств, об'єктів підприємницької діяльності. Проте, на нашу думку, у цьому разі йдеться про більш вузьке розуміння інвестицій, яке визначається поняттям «капіталовкладення», що не охоплює всіх аспектів інвестиційної діяльності.

Є.Ю. Мордань та К.С. Закорко [5, с. 64] на основі аналізу визначень інвестиційної діяльності формують його інтерпретацію як «комплекс дій з організації, реалізації та контролю над рухом та окупністю вкладених коштів в об'єкти інвестування з метою отримання економічних чи соціальних вигід від такої діяльності». На нашу думку, важливо зауважити, що інвестування допускає вкладення не лише коштів, а й різного роду матеріальних та нематеріальних цінностей, які належать економічним суб'єктам, що необхідно врахувати під час визначення сутності інвестиційної діяльності.

В.В. Поєдинок [6, с. 133] дає таке визначення: «Інвестиційна діяльність – це сукупність дій господарського та управлінсько-господарського характеру, які вчиняються суб'єктами господарювання щодо підготовки до вкладення інвестицій, безпосереднього вкладення інвестицій (інвестування) та господарського використання вкладених інвестицій». Хочемо зазначити, що у цьому визначенні обмежується коло суб'єктів інвестиційної діяльності лише суб'єктами господарювання, що не відповідає як законодавчому визначенню, так і думці багатьох науковців.

Власне, В.Г. Федоренко [7, с. 14] під інвестиційною діяльністю вже розглядає комплекс заходів і дій фізичних та юридичних осіб, які вкладають грошові кошти (або матеріальні, майнові, інтелектуальні чи інші цінності) з метою отримання прибутку.

Н.Є. Скоробогатова [8] пропонує визначення інвестицій та інвестиційної діяльності на двох рівнях: макро- та мікроекономічному. Зокрема, відповідно до макроекономічного підходу, під інвестиціями слід розуміти здійснення витрат будь-яких цінностей, що призводять до зростання вартості капіталу в економічній системі. Відповідно до мікроекономічного підходу, інвестиції – це вкладення капіталу в будь-які об'єкти для створення додаткової вартості. Відповідно до макроекономічного підходу, під інвестиційною діяльністю слід розуміти сукупність практичних дій фізичних, юридичних осіб і держави щодо здійснення інвестицій. Згідно з мікроекономічним підходом, інвестиційна діяльність – це сукупність дій суб'єктів господарювання, спрямованих на підготовку, вкладення та використання інвестицій. Найперше хочемо зауважити, що на мікроекономічному рівні, крім суб'єктів господарювання, суб'єктами інвестиційної діяльності можуть бути і громадяни. Водночас цей підхід є досить цікавим, оскільки в макроекономічному масштабі деякі інвестиційні операції економічних суб'єктів не призводять до нарощення обсягів капіталовкладень, а лише забезпечують перерозподіл фінансових ресурсів між учасниками таких операцій.

Критично аналізуючи погляди науковців на суть інвестиційної діяльності, вартує уваги трактування даного виду діяльності, яке дається С.М. Панчиши-

ним, який зазначає, що «інвестиційна діяльність – це сукупність рішень та відповідних дій, скерованих на перетворення заощаджень в інвестиції» [9, с. 21]. Дійсно, саме сформовані заощадження, що є частиною доходів суб'єктів економіки, не використаною на споживання, сплату податків і неподаткових платежів і призначеною для забезпечення потреб у майбутньому, і виступають тими інвестиційними ресурсами, які використовуються в інвестиційній діяльності.

Однак Р.С. Квасницька [3, с. 201] стверджує, що дане С.М. Панчишиним тлумачення інвестиційної діяльності виглядає незавершеним, оскільки: по-перше, інвестиційні ресурси можуть формуватися не тільки за рахунок власних заощаджень інвестора, а й за рахунок позикових коштів у разі нестачі обсягу заощаджень для досягнення мети інвестування; по-друге, дане визначення інвестиційної діяльності не містить ніякої думки щодо кінцевої мети (результату) реалізації (здійснення інвестиції).

Виходячи із цього, Р.С. Квасницька власне розуміння сутності інвестиційної діяльності подає у такий спосіб: інвестиційна діяльність – це сукупність заходів та відповідних дій інституційних одиниць різних секторів економіки щодо вкладання попередньо сформованих із заощаджень та запозичень інвестиційних ресурсів із метою одержання прибутку (доходу) або досягнення соціального ефекту [3, с. 202]. На нашу думку, варто доповнити це визначення, зазначивши, що інвестиційна діяльність є не хаотичним набором заходів, а поетапною сукупністю рішень та відповідних практичних дій, як уже згадувалося вище. Окрім того, варто узагальнити ресурсне забезпечення інвестиційної діяльності матеріальними та нематеріальними ресурсами, не звужуючи дану категорію лише заощадженнями та запозиченнями.

Таким чином, уважаємо більш повним та коректним визначення інвестиційної діяльності як сукупності послідовних поетапних рішень та відповідних практичних дій фізичних, юридичних осіб та держави щодо вкладання власних ресурсів (матеріальних та нематеріальних цінностей) та/чи позикового/залученого капіталу в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку (доходу) та/або досягнення соціального ефекту.

Давши визначення інвестиційної діяльності у цілому, необхідно виокремити поняття інвестиційної діяльності власне населення. Хочемо зазначити про недостатню кількість наукових праць у цьому напрямі. В одній із таких С.В. Красножон дає визначення індивідуальної інвестиційної діяльності як частини економічної діяльності, яка є послідовною сукупністю рішень щодо створення заощаджень через пропозицію на ринку економічних ресурсів або з інших джерел та їх використання для інвестицій із метою досягнення певних цілей (як особистих, так і з урахуванням загальних

економічних цілей домогосподарства) [10, с. 99]. Проте ми не погоджуємося з першою частиною цього визначення, оскільки, як уже зазначалося попередньо, формування заощаджень індивіда (громадянина, домогосподарства) належить до фінансової діяльності, а не інвестиційної.

Ураховуючи досліджені у даній роботі матеріали та виходячи з визначення інвестиційної діяльності, розуміємо, що інвестиційна діяльність населення – це сукупність послідовних поетапних рішень та відповідних практичних дій фізичних осіб щодо вкладання власних ресурсів (матеріальних та нематеріальних цінностей) та/чи позикового капіталу в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку (доходу) та/або досягнення соціального ефекту.

Як бачимо із цього визначення, інвестиційна діяльність будь-яких економічних суб'єктів, у т. ч. населення, передбачає використання певних ресурсів – матеріальних та нематеріальних цінностей. Основним джерелом ресурсного забезпечення інвестиційної діяльності населення виступає частка доходів, яка не використана на поточне споживання або, іншими словами, заощадження. Економічна природа заощаджень населення власне й проявляється через трансформацію їх в інвестиції.

Більше того, ключовою характеристикою в контексті інвестиційної діяльності населення М.І. Юргачова визначає інвестиційний потенціал, під яким розуміє власне сукупність грошових заощаджень населення (домогосподарств), що є в наявності, та ті, які з різних причин є недоступними чи незадіяними на даний час. Заощадження населення можна вважати інвестиційними ресурсами у тому разі, якщо домогосподарство приймає рішення вкласти свої заощадження в об'єкти підприємницької діяльності або інші види діяльності з метою збільшення їх вартості [11, с. 48].

Для трансформації заощаджень населення в інвестиції необхідний відповідний механізм, яким у сучасній економіці служить фінансовий ринок. В.Г. Купченко механізм трансформації заощаджень в інвестиції визначає як сукупність цілеспрямованих та певним чином керованих процесів формування і переходу заощаджень населення у форму інвестиційних ресурсів, зміст, методи та організаційні форми реалізації яких визначаються мотивами домогосподарств та індивідуальних економічних агентів і чинниками функціонування і розвитку національної економіки [12].

У дисертації О.А. Задорі запропоновано достатньо повну схему процесу трансформації заощаджень в інвестиції, в якій виділено три форми заощаджень: приріст фінансових активів, приріст нефінансових активів та приріст готівкових резервів. Приріст нефінансових активів передбачає безпосереднє перетворення заощаджень у реальні інвестиції без посередницьких структур.

Приріст фінансових активів є інвестиціями для економічного суб'єкта, однак не є такими з макро-економічного погляду. Проходячи значну кількість трансформацій, вони перетворюються на реальні інвестиції. Певна частина фінансових інвестицій (передусім інвестиції, здійснені на вторинному ринку цінних паперів) продовжує функціонувати у сфері фінансового ринку, не перетворюючись на реальні інвестиції. Готівкові резерви, які відіграють важливу роль «буфера» в періоди економічних потрясінь, також вибувають із процесу трансформації в інвестиції [13, с. 7].

Хочемо зазначити, що ці три форми заощаджень не є відокремленими, а перебувають у тісній взаємодії, що дає змогу забезпечувати перетік та перерозподіл заощаджень та інвестиційних ресурсів з однієї форми в іншу. Отже, готівкові резерви як найбільш ліквідна форма заощаджень за сприятливих умов можуть бути спрямовані у приріст як фінансових, так і нефінансових активів. Аналогічно можливий і зворотний процес, хоча він може супроводжуватися як трансакційними витратами, так і частковою втратою інвестиційних ресурсів.

Як зазначають у своїх наукових дослідженнях А.Ю. Рамський [14] та В.І. Власова [15], процес перетворення заощаджень населення в реальні інвестиції включає два послідовні етапи:

1) акумуляцію на рахунках банківських та небанківських фінансових інститутів;

2) подальшу видачу банківських інвестиційних кредитів за рахунок залучених засобів і/або вкладення їх у довгострокові цінні папери.

Крім того, можливий також механізм прямого інвестування залучених коштів в основні фонди підприємств, який відображається у вигляді приросту нефінансових активів.

Дещо з іншої точки зору підходить В.Г. Купченко, узагальнюючи дослідження щодо напрямів мобілізації грошових заощаджень населення, та вказує на існування трьох шляхів перетворення заощаджень населення на інвестиції:

1. Пряме інвестування домогосподарств як безпосередні вкладення заощаджених коштів у нефінансові активи для збереження чи зростання їхньої цінності й отримання доходу:

а) купівля майнових цінностей для отримання доходу (здача в оренду нерухомості, автомобілів) або зростання їх вартості в майбутньому (купівля валюти з метою хеджування ризику девальвації національної грошової одиниці; купівля цінних металів, антикваріату, картин, дорогоцінного каміння тощо);

б) вкладення домогосподарств у власну підприємницьку діяльність;

в) участь у господарських товариствах.

2. Непряме інвестування домогосподарств як опосередковані учасниками грошово-фінансового ринку вкладення заощаджених коштів в активи з

метою збереження їх цінності і отримання доходу (іншої вигоди) або права на управління:

а) депозитні вкладення в банківських установах;

б) внески у взаємні фонди та кредитні спілки;

в) участь в інститутах спільного інвестування, фондах фінансування будівництва та фондах операцій із нерухомістю;

г) внески у приватні та державні пенсійні фонди;

д) страхові платежі та ін.

3. Змішане інвестування домогосподарств, коли перетворення заощаджених коштів на інвестиції відбувається через посередників, але рішення про інвестування ухвалюється самими домогосподарствами – купівля цінних паперів через фінансових посередників [12].

Проте, на нашу думку, виділення третьої групи є недоцільним, оскільки у цьому разі йдеться не про інвестиційних посередників, а про інфраструктурних посередників інвестиційного ринку (брокерів, управителів тощо), отже, це пряме інвестування.

Розглядаючи інструменти та механізми процесу трансформації заощаджень в інвестиції у працях О.А. Задой [13] та І.П. Петренка [16], зазначимо, що в них упускаються власне шляхи та способи впливу механізму трансформації заощаджень за посередництва венчурних інститутів спільного інвестування, акцентуючи основну увагу на найпопулярніших механізмах та інструментах фінансового ринку, через які реалізується процес інвестиційної діяльності населення.

Окрім того, доповнити запропоновану схему варто з урахуванням двох видів інвестицій: у реальний та фінансовий сектори економіки. Тут варто зазначити, що попри взаємозв'язок цих секторів не всі фінансові інвестиції, як зазначає сам автор рисунка, сприяють приросту реальних інвестицій, які, власне, й забезпечують основу економічного розвитку та зростання створюваної доданої вартості. Аналогічно і вплив на економічне зростання від таких інвестицій є різним, оскільки розвиток фінансового сектора сприяє підвищенню ефективності фінансового ринку, його капіталізації, чим сприяє зменшенню процентних ставок, що робить фінансові ресурси більш доступними для реального сектора. Можемо говорити про те, що розвиток фінансового ринку непрямо впливає на розвиток реального виробничо-господарського комплексу.

Зазначимо, що перетік інвестиційного капіталу саме в реальний сектор економіки пов'язаний зі створенням чи модернізацією підприємств, збільшенням кількості робочих місць та рівня оплати праці, конкурентоздатністю економіки та зростанням податкових платежів до бюджетів тощо.

Згідно зі схемою О.А. Задой, можемо виокремити банківський депозитно-кредитний механізм, який реалізується через підприємницькі кредити за рахунок депозитів у банківських установах, та фондовий механізм первинного ринку цінних папе-

Рис. 1. Фінансові механізми реалізації інвестиційної діяльності населення

Джерело: розроблено і доповнено автором на основі [13]

рів, який дає змогу проведення індивідуальних операцій із цінними паперами або колективного інвестування на фондовому ринку після акумуляції заощаджень населення у фонди ІСІ, компанії страхування життя та НПФ.

Хочемо зауважити, що серед ІСІ окремо слід виділяти венчурні фонди, які основним видом своєї діяльності мають не операції із цінними паперами на фондовому ринку, а вкладення коштів у підприємства на ранніх стадіях їхнього розвитку за допомогою інструментів пайової участі з метою подальшого перепродажу своїх часток стратегічним інвесторам або виведення таких підприємств на фондовий ринок.

Виходячи із цього, можемо говорити про функціонування венчурного механізму трансформації заощаджень населення в інвестиційний ресурс, який реалізується за допомогою інструментів індивідуальної чи колективної прямої або опосередкованої пайової участі у статутному капіталі позабіржових підприємств. Ураховуючи вищесказане, фінансові механізми реалізації інвестиційної діяльності населення, які забезпечують трансформацію заощаджень населення в інвестиції, представляємо на рис. й.

Таким чином, виокремлення зображених на рисунку трьох механізмів трансформації заощаджень населення в інвестиційні ресурси дає змогу більш чітко, цілеспрямовано та комплексно підхо-

дити до формування як індивідуальних інвестиційних стратегій економічних суб'єктів, так і державної політики щодо перетворення неорганізованих заощаджень населення на організовану їх форму для подальшого залучення в інвестиційні процеси.

Висновки з проведеного дослідження. За результатами дослідження зазначимо, що інвестиційна діяльність населення – це сукупність послідовних поетапних рішень та відповідних практичних дій фізичних осіб щодо вкладання власних ресурсів (матеріальних та нематеріальних цінностей) та/чи позикового капіталу в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку (доходу) та/або досягнення соціального ефекту.

Проаналізувавши процес трансформації заощаджень як основного джерела забезпечення інвестиційної діяльності населення визначено три основні механізми трансформації заощаджень в інвестиційний капітал: банківський депозитно-кредитний механізм, венчурний механізм та фондовий механізм ринку цінних паперів.

Проведене дослідження створює підґрунтя для подальшого аналізу конкретних механізмів та їх взаємозв'язку, враховуючи нормативно-правове, інституційне та інформаційне забезпечення реалізації інвестиційної діяльності населення в Україні та за кордоном.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 25.03.2019).
2. Чернадчук В.Д., Сухонос В.В., Чернадчук Т.О. Основи інвестиційного права України : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2005. 384 с.
3. Квасницька Р.С. Дефініційний аналіз поняття «інвестиційна діяльність» *Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету*. Серія «Економічні науки». 2014. Вип. 26. С. 198–203. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvbdfa_2014_26_26 (дата звернення: 21.03.2019).
4. Музиченко А.С. Інвестиційна діяльність в Україні : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2005. 406 с.
5. Мордань Є.Ю., Закорко К.С. Сучасний стан інвестиційної діяльності в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Економіка і менеджмент». 2017. Вип. 23(2). С. 63–67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_23%28%29__16 (дата звернення: 20.03.2019).
6. Поєдинок В.В. Інвестиційна діяльність як вид господарської діяльності. *Господарське право та господарський процес*. 2013. Вип. 6–2. С. 131–135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2013_6.2_33 (дата звернення: 20.03.2019).
7. Федоренко В.Г. Інвестознавство : підручник. Київ : МАУП, 2013. 480 с.
8. Скоробогатова Н.Є. Дослідження сутності інвестицій та інвестиційної діяльності. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2016. № 13 URL: <http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/18431/1/72SkoroBohatova.pdf> (дата звернення: 15.03.2019).
9. Панчишин С.М. Макроекономіка : навчальний посібник. Київ : Либідь, 2001. 616 с.
10. Красножон С.В. Інвестиційна діяльність індивідуальних інвесторів. *Управління у сферах фінансів, страхування та кредиту* : тези доповідей II Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 165-річчю Національного університету «Львівська політехніка» та 15-річчю кафедри фінансів, 18–21 листопада 2009 р. Львів : Львівська політехніка, 2009. С. 98–100.
11. Іоргачова М.І. Заощадження населення як перспективне інвестиційне джерело фінансування реального сектору. *Науковий вісник Одеського державного економічного університету*. Серія «Науки: економіка, політологія, історія». 2012. № 7(159). С. 38–50. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2327> (дата звернення: 15.03.2019).
12. Купченко В.Г. Теоретичні основи механізму трансформації заощаджень населення в інвестиції в національну економіку. *Ефективна економіка*. 2011. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_11_82 (дата звернення: 15.03.2019).
13. Задоя О.А. Державне регулювання трансформації заощаджень в інвестиції : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» ; ВНЗ «Ун-т ім. Альфреда Нобеля». Дніпро, 2018. 21 с.
14. Рамський А.Ю. Механізм трансформації заощаджень населення в інвестиції. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 7(121). С. 283–289.

15. Власова І.В. Інвестиційна діяльність заощадження населення як інвестиційний ресурс економіки. *Науково-практичний журнал Київського інституту банківської справи*. Серія «Економіка: теорія та практика». 2016. № 2(8). URL: http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/26621/1/ec_V_3.pdf (дата звернення: 19.03.2019).
16. Петренко І.П. Трансформація заощаджень населення в інвестиції: досвід та проблеми в Україні. *Економіка України*. 2014. № 3(628). С. 50–61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2014_3_5 (дата звернення: 20.03.2019).

REFERENCES:

1. Zakon Ukrainy pro investytsiynu dialnist (1991) [Law of Ukraine “On Investment Activity”]. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (accessed 25 February 2019).
2. Chernadchuk V. D., Sukhonos V. V., Chernadchuk T. O. (2005) *Osnovy investytsijnogho prava Ukrainy* [The basics of the Ukrainian investment law]. Sumy: VTD “Universytetska knyga”. (in Ukrainian)
3. Kvasnycjka R. S. (2014) Definicijnyj analiz ponjattja “investytsijna dijalnist” [Definitional analysis of the concept of “investment activity”] *Naukovyj visnyk Bukovynsjkogho derzhavnogho finansovo-ekonomichnogho universytetu*. Serija «Ekonomichni nauky» (electronic journal), vol. 26. pp. 198–203. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvbdfa_2014_26_26 (accessed 21 February 2019).
4. Muzychenko A. S. (2005) *Investytsiina dialnist v Ukraini* [Investment activity in Ukraine], Kyiv: Kondor. (in Ukrainian)
5. Mordanj Je.Ju., Zakorko K.S. (2017) Suchasnyj stan investytsijnoji dijalnosti v Ukraini. [The current state of investment activity in Ukraine]. *Naukovyj visnyk Mizhnarodnogho humanitarnogho universytetu*. Serija “Ekonomika i menedzhment” (electronic journal), vol. 23(2). pp. 63-67. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_23%28%29__16 (accessed 20 February 2019).
6. Pojedynok V.V. (2013) *Investytsijna dijalnist jak vyd ghospodarskoji dijalnosti*. [Investment activity as a type of economic activity]. *Ghospodarsjke pravo ta ghospodarsjkyj process* (electronic journal), vol. 6-2. pp. 131–135. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2013_6.2_33 (accessed 20 February 2019).
7. Fedorenko V. G. (2013) *Investoznavstvo* [Investing]. Kyiv: MAUP. (in Ukrainian)
8. Skoroboghatova N.Je. (2016) *Doslidzhennja sutnosti investytsij ta investytsijnoji dijalnosti*. [Investigation of the investment and investment activity essence]. *Ekonomichnyj visnyk NTUU “KPI”* (electronic journal), vol 3. Available at: <http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/18431/1/72Skoroboghatova.pdf> (accessed 15 February 2019).
9. Panchyshyn S. M. (2001) *Makroekonomika* [Macroeconomics]. Kyiv: Lybid. (in Ukrainian)
10. Krasnozhon S. V. (2009) *Investytsijna dijalnist individualnykh investoriv*. [Investment activity of individual investors]. Proceedings of the *Upravlinnja u sferakh finansiv, strakhuvannja ta kredytu : II Vseukr. nauk.–prakt. konf., prysvjachenoji 165–richchju Naciona-*

l'jnogho universytetu "Ljivjsjka politekhnika" ta 15-ričchju kafedry finansiv, (Ukraine, Lviv, November 18–21, 2009), Lviv: Vydavnyctvo Nacionaljnogho universytetu "Ljivjsjka politekhnika", pp. 98–100.

11. Iorghachova M. I. (2012) Zaoshhadzhennja naselennja jak perspektyvne investycijne dzherelo finansuvannja realjnogho sektoru. [Population`s savings as a promising investment source of financing for the real sector]. *Naukovyj visnyk. Odes'kyj derzhavnyj ekonomichnyj universytet. Vseukrajinsjka asociacija molodykh naukovciv. Serija "Nauky: ekonomika, politologhija, istorija"* (electronic journal), vol. 7(159). pp. 38-50. Available at: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2327> (accessed 15 February 2019).

12. Kupchenko V. Gh. (2011) Teoretychni osnovy mekhanizmu transformaciji zaoshhadzhenj naselennja v investyciji v nacionaljnu ekonomiku. [Theoretical foundations of the mechanism of transformation of population savings into investment in the national economy]. *Efektivna ekonomika. (electronic journal)*, vol. 11. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_11_82 (accessed 15 February 2019).

13. Zadoja O. A. (2018) *Derzhavne rehuljuvannja transformaciji zaoshhadzhen v investyciji* [State regulation of transformation of savings into investments] (PhD Thesis), Dnipro: Alfred Nobel University.

14. Rams'kyj A. Ju. (2011) Mekhanizm transformaciji zaoshhadzhenj naselennja v investyciji. [The mechanism of transformation of population savings into investment]. *Aktualjni problemy ekonomiky*. vol. 121. pp. 283–289.

15. Vlasova I. V. (2016) Investycijna dijajlnistj zaoshhadzhennja naselennja jak investycijnyj resurs ekonomiky. [Population savings as an investment resource of the economy]. *Naukovo-praktychnyj zhurnal Kyjivskogho instytutu bankivskojji spravy. Serija "Ekonomika: teorija ta praktyka"* (electronic journal), vol. 2(8). Available at http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/26621/1/ec_V_3.pdf: (accessed 19 February 2019).

16. Petrenko I. P. (2014) Transformacija zaoshhadzhenj naselennja v investyciji: dosvid ta problemy v Ukrajinii. [The transformation of population savings into investment: experience and problems in Ukraine]. *Ekonomika Ukrainy* (electronic journal), vol. 3 (628). pp. 50-61. Available at http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2014_3_5 (accessed 20 February 2019).

Fufalko Ivan
Postgraduate Student
Vasil Stefanyk Precarpathian National University

THE INDIVIDUALS INVESTMENT ACTIVITY AND FINANCIAL MECHANISMS OF ITS REALISATION

Purpose of the article. The need to intensify investment activity as a prerequisite for ensuring economic growth of the country and regions is an undeniable fact, which is emphasized by many scholars. Thus, according to the laws of Ukraine, the subjects of investment activity can be both individuals and legal entities and the state. Today, the largest share of capital investments into the Ukrainian economy is carried out at the expense of own funds of enterprises and organizations, while the potential of the financial market, which is intended for accumulation of free monetary resources of economic entities and their subsequent transformation into investment resources, is not used sufficiently. On the other hand, the experience of developed countries shows that the population is the main supplier of investment resources for the economy, providing the state and the real economy the necessary financial resources for economic development and growth.

Methodology. The article investigates the main theoretical approaches to the definition of the essence of investment activity and analyses the represented in the current researches process of the saving into investment transformation.

Results. Based on the analysis of scientific definitions, certain inaccuracies and false judgments were found, which made it possible to formulate the author's own more complete definition of the essence of investment activity as a set of step-by-step decisions and corresponding practical actions of individuals, legal entities and the state, connected with the investment of their own resources (tangible and intangible assets) and/or borrowed/attracted capital into investment objects, in order to receive profit (income) and/or to achieve a social effect.

Noticing that citizens (population) are one of the main subjects of investment activity, the essential characteristic of the individuals' investment activity is specified as a set of step-by-step decisions and corresponding practical actions of individuals, connected with the investment of their own resources (tangible and intangible assets) and/or borrowed capital into investment objects, in order to receive profit (income) and/or achieve a social effect.

Practical implications. Taking into account that savings are the main source of resource provision for the investment activity of citizens, the process of savings into investments transformation is dispersed in the article. Basing on the analysis of the above-mentioned elements, the third mechanism of the individuals' savings into investment transformation was identified.

The updated complex scheme of the financial mechanisms of the individuals' savings into investment transformation allows for a more precise, focused and integrated approach to the formation of both individual investment strategies of economic actors and state policy of the savings transformation from the unorganized into their organized form for further its involvement into the investment process.

Value/originality. It was invented that not only bank deposit-credit mechanism and stock market mechanism but also the venture mechanism of the investment market. This mechanism allows citizens take part in collective venture investment in a private companies and its uniqueness is in direct investing into the real sector of economy.